

Chhuah ÷an : October 1984

RAMTHAR

NOVEMBER

2023

YEKSI KOHHRAN BIAK IN Boleng Pastor Bial

Yeksi khuaah hian Kohhran member pathum kan nei a. An zínga pakhat hi bengngawng a ni a, pakhat mitdel, pakhat ÷awng thei lo a ni. Nghet taka dingin, khawhar takin an inkhâwm ve ÷àng ÷àng ÷hìn a ni. An zavai hian Adi hnam an ni.

Leiah riang mah sela, Vàn Kohhranho zíngah ropui taka lawm luh an nih hunah chuan mak leh ropui an ti ve dáwn mang e!

Arunachal & Assam Mission Field 'North'

SERMON

Pathian nêna lèn dun

Phêk

6 - 12

KUM 39-NA

NOVEMBER 2023

BU 454

RAMTHAR ASSOCIATION CHANCHIN BU THLA KIP CHHUAK

EDITORIAL BOARD 2022 - 2024

Editor	: Rev. Thangzauva	9612950043 (M)
Joint Editors	: Upa Lal̄hahluna Ralte	9862570502 (M)
	Upa Zoramthanga	9436362385 (M)
News Editor	: Pi Ruth Lalhmangaihi	9862306787 (M)
Cir. Manager	: Pu Lallawmnakima Hmar	8794905993 (M)
Publisher	: Rev. R. Lalhmingsanga	9534928171 (M)

[Office hun chhúngin biak ni thei se]

Member-te

Rev. Dr. C. Chawngmingliana	: Synod Moderator
Upa B. Lalhmunliana	: Synod Secretary (Sr.)
Rev. Dr. K. Lallawmzuala	: Executive Secy., i/c Mission
Upa Lalramliana	: BEC Member
Upa H. Zoramthanga	: BEC Member

Thu chhuah t̄ur nei chuan h̄ngahte hian a thawn theih e:

1. Editor/Cir. Manager, Ramthar Chanchinbu, Synod Office, Aizawl, Mizoram - 796001
2. Email: ramtharchanchinbu@gmail.com
3. Whatsapp: 8794905993

Ramthar Chanchin bua thu chhuah hi a ziaktu mawhpurhna a ni.

SYNOD MISSION BOARD HOTUTE

Rev. Dr. K. Lallawmzuala	Executive Secretary
Rev. R. Lalhmingsanga	Secretary
Upa Lal̄hahluna Ralte	Coordinator

KUM KHAT LĀK MAN - ₹ 60/-

A CHHŪNGA THU AWMTE

1. Editor thukhawcháng	1
2. Keimahni	2
3. Ringthar Chanchin Ngaihnam	3-5
4. Sermon	6-12
5. BUH HMUN AṬANGIN:	13-30
(1) Khan̄thuum khuaa rawngbàwlna	
(2) Zuangtui Bial MS (Káwl) rawngbàwlna	
(3) A nu leh paten thi t̄ura an kalsan, Angel-i	
(4) 'Setana kulh him' an tih mai Jaksuya...	
6. Pi Kâpthanmawii kan then tal	31-32

DUHTLANNA HMAN DIK

Rev. Thangzauva

Pathianin mihringte hi chhia leh ṭha hriatna thiang tak leh fím tak hmanga duh thlang theiin min siam a. Chu duhthlanna hmang chuan Pathian kohna pawm leh hnâwl theihna te, rin duh leh duh lohte thlengin zalèna a pe a, a zahsak a, a tilui lo. Augustine-a chuan chu duhthlanna chu, *“Khawngaihna azára thil ṭha hriat theihna leh thlan duhna leh khawngaihna hnâwla thil ṭha lo thlenna hi a ni,”* a ti.

Eden huana mihring hmasaten Pathian dân bawhchhiaa suala an tlûknaah khán tu dang mah mawhchhiat tùr leh thiam loh chantír tùr an awm lo - sual mawh phura Eden huan ata hnawh chhuahte chauh lo kha chu (Gen 3). PCI Thurin pawhin, *“Mihringte chuan anmahni duh thu ngeiin Pathian dân an bawhchhia..,”* a ti. Duhthlanah fimkhur a ngai hle: Rehoboaman rorêl thiam upaho thuràwn aia ṭhalai phukphakho thuràwn a pawm avàngin Israel ram a inṭhen phah (1 Lal 12:1-20). Herodi-i fanu Salome-in Baptistu Johana lú a thlang kha a tisual nasa hle (Mk 6:14-29). Chutih laiin Daniela leh a ṭhianten Lal chaw tuihnai leh uaiin thlang lova thlai leh tuisik an thlang kha an tifuh hle a ni (Dan 1)

Pathian chuan a mite chu duhthlan tùr nunna emaw, thihna emaw a chhawpsak a, thlan tùr a kawhhmuh nghâl - nunna chu (Deut 30:29). Judaten Isua aia Barabba thlanga, a thisen mawh anmahni leh an fate chungá tla tùra an ti kher kha an tisual nasa hle (Mt 27:17). Keini hian hêngahte hian a eng zâwk nge kan thlan ve ang? Beliará nge Krista? Nunna nge thihna? Malsàwmna nge ànchhia? Sum nge hming ṭhatna? Pathian nge Setana? Sual nge ṭha? Krista nge Krishna? Hindu sakhua nge Kristianna? Chatuan nunna nge kumkhaw boralna? Hremhmun nge vànram?

Duh kan thlan fuh chuan hlimna leh làwmna; thlan fuh loh chuan lungngaihna leh ṭahna a ni ang. Krista rorêlna ṭhutphah hmaa kan din hunah thiam kan chan ngei theih nán duhthlan tùr dik tak Krista leh a Kraws kawng chu thlan ngei tùr a ni.

KEIMAHNI**† TUARPUINA:**

1) Pi Thansangi (85), Chawngtlai, Pu Rozirliana Hauhnar, Evangelist Teacher, Winchester (Barak Area) nu chu ni 24.9.2023 khán Awmlaiin a thi.

2) Pi Zahliri (80), Khatla South, Nl. V. Lalringngheti, Evangelist, Bansdroni (Calcutta Mission Field) nu chu ni 26.9.2023 khán Chuap tha lo vângin a thi.

3) Pi Tlangthanpari (71), Darlung, Pi Krostlanmawii, Evangelist Teacher, Sihthiang, (Home Mission North) nu chu ni 29.09.2023 khán Cancer vângin a thi.

4) Upa Raltawna (86), Bethlehem Veng (Aizawl), Pi C. Ngaihkimi, Staff Nurse, Bhilwal (Lucknow Mission Field) pa chu ni 6.10.2023 khán Cancer vângin a thi.

5) Pi Rozari (78), Champhai Vengthlang, Pu David Zoramchhana, Evangelist Teacher, Noagang (Tripura Mission Field) nu chu ni 11.10.2023 khán Pneumonia vângin a thi.

Ramthar Editorial Board-in lusún chhúngte a tuarpui tak zet a ni. Pathianin awmpuinin thlamuan rawh se.

† ARUNACHAL & ASSAM MISSION FIELD PATHUMAH FIELD COMMITTEE ZO: AAMF West, North leh East-ah te ni 8-19 Sept., 2023 chhúng khán tluang takin Field Committee neih a ni a. Executive Secy. i/c Mission, Coordinator (SMB) leh BEC member pakhatin Field Committee hi an neihpui a ni.

BANK KAL TLANGA RAMTHAR MAN PE DUH TÁN

Account Holder : SYNOD RAMTHAR

Account No : 10665621086

IFSC : SBIN0007058

Bank : State Bank of India

Branch : Mission Veng

Bank-a pete chuan an pêk veleh Circulation Manager (WhatsApp No. 8794905993) hnênah hriattír ni se.

RINGTHAR CHANCHIN NGAIHNAWM KAN NUPAIN ISUA KAN NEI TA

Prabakar Das
Basirhat, Kolkata
Mobile No: 9775565446

Ka hming chu Prabakar Das a ni a, Hindu chhúngkuaa piang leh sei lian ka ni. Ka nu leh pate aṭangin sakhaw la urhsùn tak chhúngkua kan ni. Ka naupan lai aṭangin ka nu leh pa te hian Hindu pathian chi hrang hrang be tùr hian min hrui thìn a. Chûng Hindu pathiante zingah chuan Lord Shiva hi ka ngaina êm êm thìn. A chhan pawh kan chhúngkuaah harsatna leh manganna kan tawh cháng apiangin nasa takin ka nu kha Lord Shiva hnênah hian a ṭawngṭai thìn a; hun eng emaw ti hnua kan buainate a reh chhoh hian ka nu chuan Lord Shiva hnêna a ṭawngṭai chhànna a nih thu min hrilh thìn vàng a ni. Ka nu thu min hrilh chu nghet takin ka pawm bur mai a; ka nunah hian eng harsatna pawh tâwk ila Lord Shiva hnênah ka ṭawngṭai ve mai thìn a ni.

Hun a lo kal zêl a, páwl sawm leh pahnih ka zir zawh hnua Indian Army ka zawm ve ta a. Sipai ka ṭan chhúng hian India ram hmun hrang hrangah ka awm kual nasa êm êm a. Ṭum khat chu Kashmir hmuna Pathan *post*-a kan *dutylai* hian Roman Catholic Biak Inah zanah kan riak mai thìn a. Chu Biak In chhúngah chuan Mari leh nausen Isua lem hi an tår ka hmu nual mai a, hun eng emaw ti chhúng chu khâng milem-te kha tute nge an nih tih pawh zâwt lêm lo hian ka en liam mai thìn a.

Zan khat chu ka ṭhianpa hnên aṭangin tu te nge an nih tih ka zâwt a. Ani chuan Mari leh a Fapa Isua an nih thu min hrilh a. Hun eng emaw chen Kashmir-a kan awm hnu chuan ṭum khat chu Sipai Car hi a *accident* hlah mai a. Vânduaitlâk takin kan ṭhiante chu an thi deuh vek a, mi pakhat hi a dam chhuak hlah va. Chu mi pakhat dam chhuak awm chhun chu Kristian a ni a.

Hun a lo kal zêl a. Ṭum khat chu kan ṭhianpa *accident*

tâwk zínga damchhuak chu eng nge a him bîkna chhan ka hre châk ta tlat mai a, ka zâwt ta tawp a. Ani chuan, “*Lal Isua hnêna ka ÷awngñaina avàngin kha accident râpthlâk tak lakah khán ka nun chu Pathianin min chhan himsak,*” tiin min hrilh a. A thu min hrilh mai bâkah amah kha Isua hnênah hian tih tak zetin a ÷awngñai lai ka hmuh fo avàngin a thu sawi kha ka âwih êm êm a. Tih tak zeta a ÷awngñai ka hmuh fo chuan ka rilru hi a hneh tlat mai a. A tàwpah chuan Isua hnêna ÷awngñai dân min zirtír tûrin ka ngên a; tichuan, ÷awngñai dân chu ka zir chho ve ta zêl a. Chu mai bâkah Thuthlung Thar bu chhiar tûrte min pe a, Isua chanchin chu ka hre tam telh telh a, ka duh zual ta zêl a ni.

Hun a kal zêl a, Sipai aţangin ka pension ta a. Ka pension hnu chuan Basirhat khuaa kan in, Bara Jiragpur Vengah chuan kan hawng leh ta a. Vânnethlâk tak maiin hna dang ka hmu leh nghâl hlauh mai a. Ka hna thar thawh pah chuan kan in sak chu ka chhonzawm ve zêl bawk a. Ni khat chu kan in sak mék chhâwng nhiehna *cement plaster* tui ka pêk lai chuan ka tla thla hlauh mai a. Ka ke ding lam leh vei lam hi a tliak ve ve a. chutia ka ke a tliah tâkah chuan ka hna thar pawh chu ka chhonzawm thei ta lo va. Ka rilru hi a hnual êm êm a.

Ni khat chu le, chutia ka ke tliak avànga kan in veranda-a ka ÷hut reng lai chuan Basirhat Kohhran aţang hian Evangelist Probir K. Biswas leh a ÷hianta hian *group prochar* anrawn nei hlauh mai a. Kan inah ngei lo kala, min han ÷awngñaisak chuan ka thinlung hi a hneh êm êm mai a. An ÷awngñai zawhah pawh chuan kal mai lovin min ÷awng thlamuan a, min fuih a, Lal Isua ring tlat tûr leh amah avànga damna ka chan leh theih tûr thu te min hrilh ta zêl a.

An hàwn vek hnua chuan, “*Hetiang hian ka hmélhriat hnai pawh ni hauh lo, kan in-a lo kala tih tak zeta ka tána rawn ÷awngñai hi sakhaw dang zuitute zíngah pawh an la awm ngai lo,*” tiin ka ngaihtuah a. Chumi ni aţang chuan nghet leh zualin Lal Isua chu ka ring ta bur mai a. Hetih lai hian Basirhat-ah hian Kristian Kohhran Biak In a awm tih pawh ka la hre chuang lo a ni.

Hun a lo kal leh deuh va. Ni khat chu ka hmélhriat ngai loh mikhual minrawn ṭawngṭaisaktute zínga mi chuan Basirhat-ah Biak In a awm thu min hrilhin, inkhâwm ve túrin minrawn sáwm a. Ka va inkhâwm chu nuam ka ti riau mai a, ka thinlung chhúngah hian ka hlím tlat mai a. Pathianni apiangin ka inkhâwm ve ta zêl a, Lal Isua chanchin leh Bible pawh ka hriat belh ve zêl a.

Kum khat hnuah chuan Baptisma chan ka duh thu kohhranah chuan ka thlen ta a. Lal Isua chauh hi min chhandamtu leh ka tána thia, chatuan nunna min petu, ka thih hnuah pawh ani chauh hi a ni vànram thlenga min hruai theitu túr tih chu ka pawm nghet ta deuh deuh va. Ni 19 April, 2019-ah chuan Rev. J.C. Lalramliana, Calcutta Field Secretary-in Basirhat Kohhranah Baptisma min chantír ta a ni.

Baptisma ka chan hnu hian ka thinlungah hian ngaih ṭhat veng vengna leh thlamuanna ka nei chho nasa lehzual a. Chutia ka hlím êm êm mai leh nuam ka ti êm êm mai a hmuh chuan ka nupui Chandana Das pawhin Basirhat Kohhrana ka inkhâwm chu min zui ve a duh ta a. Kan inzui ta zêl mai a. Ani pawh chuan a thinlungah thlamuanna leh hlímna hi a nei chho ve ta zêl mai a; tichuan, ni 15 February, 2023 (Pathianni) khán Bialtu Pastor, Rev. Vànlalnghaka Ralte-in Baptisma a chantír ve leh ta a ni.

Kan dam chhúng zawngin keini nupa hi chuan '*Lal Isua chauh hi kan zui tawh dáwn a ni,*' tiin thu tlúkna kan siam ta a. Kan theih ang tâwk tâwkin, Chanchin Ṭha puan darhna kawngah thawh ve zêl hi kan duh ta a ni. Kan fapate pahnih - Suman Shahil Das leh Swapnil Das hi Kristian an la ni ve lo va. Khawngaih takin min lo ṭawngṭaisak ṭhìn túrin ka ngèn a che u. Ka lâwm e. Lalpan malsàwm che u rawh se.

[Pu Prabakar Das leh a nupui Chandana Das te hi Basirhat Kohhran member zíngah kohhran kut ke ṭangkai tak niin, ṭhahnem an ngai êm êm a. Inkhâwm an ṭhulh ngai lo va, Pathian Ram thilpêk pawh thla tin an pe ziah a ni. Túnah hian Prabakar Das hi Basirhat Kohhranah Thuhriltu, Kohhran Committee member leh Sunday School zirtirtu a ni mék a; a nupui hi ṭantu dinhmunah a ding mék bawk a ni. Mizo ṭawnga letlingtu hi Rev. Vanlalnghaka Ralte, Bialtu Pastor a ni. - Editor]

SERMON
PATHIAN NÈNA LÈN DUN
Mark 12:30,31; Rom 12:1,2

Andrew Varte
Asst. Coordinator, Synod Office
Mobile No: 8974434854

Thinlung zawng zawng, thlarau zawng zawng, rilru zawng zawng, chakna zawng zawng Lapa Pathian hmangaih hi hmeichhe hrin lo awm tawh zawng zawng zingah hian an la piang lo, mihring famkim Isua chauh lo chu. Mahse Lal Isuan “*Hei aia thupêk ropui zâwk rêng rêng hi a awm lo,*” a tih hi PATHIAN THUPÊK a ni mauh mai si a; chhuanlam pakhat mah tling zo awm ta lo chu, kan zawm ngei ngei tùr a ni si. He Thupêk hi tlin famkim lo mah la, Pathianin theihna a pêk zawng zawng che hmang khán Lapa i Pathian chu hmangaih i lo tum tlat zêl em? Nge ni, ‘*Ka tlin tak tak chuang hlei lo ve,*’ tiin, Pathian thupêk chu i ngai zam ta vèl mai mai?

Eng emaw zawnnga han ngaihtuah cheuh cheuh chuan, Pathian hian a ti mak ve rêng rêng a ni ti rawh u? He thupêk lo pawh hi thupêk tam tak Bible-ah hian, mihring famkim lovin, mahni theihna leh chakna maia zawm rual loh hi Pathianin kan zawm a phût tlat mai si.

Mihringte hi mahni duh-thlanna ngeia suala tlu, min siamtu Pathianin min siam ang tlin zo tawh lova piang-

sual leh kawng bo, chatuana Pathian pawh leh thei tawh ngai lo tùra anchhedawng kan ni. Mahse, hmangaihnaa khat Pathian chuan duh taka a siam mihringte, he leia dam chhúng tâwi tê leh, chu mi hnua, chatuan Hremhmuna amah páwl leh thei tawh ngai rêng rêng lo tùra hawisan chu phal lovin, a Fapa mal neih chhun hlànin, kawng min lo hawnsak leh ta a.

Heta mihring chhandam-

na kawng Pathianin a lo ruahman lâwk leh Lal Isua hmanga a hlen chhuahah hian mihringte min ráwn lo va, aman engkim fel takin a ruahman lâwk vek zâwk a ni. *“Hmu theia kal lovin, rinnain kan kal zâwk si a (2 Korinth 5:7), tih hi Lalpa ringtute zawh dân tùra kawng ruat lâwk chu a nih laiin, Lalpa kan zuinaah hian lo hriatthiam ve te, lo pawm thiam ve te kan tum hmasa ðhìn hian kan kawng zawhah hian harsatna min thlen fo em?*

Amaha rinna ngat mai tùr hian kan hriatna beitham te hmanga fiahna kan dap ta ðhìn si a. Naute kan pawmin, *“Min thlah mai ang à,”* tiin naute kha a ralmuang lo ngai lo; ngaih ngam takin a inpawmtír mai a ni. Chutiang chiah chuan, Pathian hi bel mai tùr leh amaha inngat mai tùr kan ni lo vem ni?

Evan Hminga hova Sumsuiha El Bethel Camping ngah ðuma ka *camp* ve kha ka ngaihtuah chhuak zawk mai. Niléngin khaw chhe

hnuaiah kan ðawngtái a, tlai ni tlâk fel tawh àwm hun vèlah hian ka rilru ngaihtuah-naa chiang êm êma lo lang chu, *“Pathian rin mai hi a awl lutuk a, a har zâwk ðhìn a ni,”* tih hi. Kan mihring mihrinna hian Lalpa kan hriatna leh amah kan rinna hi a dîpdâl ve ðhìn em?

Pathian zahngaihna leh hmangaihna avànga chhandam kan nih hnu pawh hian, ani chuan mahni hriat leh theih dân dàna inhai kaw tùrin min hlamchhiah mai hauh lo; kan tlin dáwn lo tih a hre chiang sa êm êm si a. He khawvêl piah lama a hnên kan thlen thlenga kan kawng zawh tùr leh, chu kawng, bona, tlûkna leh hlauhawm tinrénga kat nuk mai chu kan zawh chhuah theihna tùr ringawt mai pawh ni lova, ropuia ngamtu nihna chan chang leh hnehna hla sa chung zêla kan zawh tluan tùrin engkim a ruat lâwk diam zâwk a ni. Pathian hmanngaihna leh khawngaihna avàng chauhva amah rinnaa chu kawng chu zawh chhuak

tùr kan ni. Pathianin mihringte hi duhthlanna min pe a, chu duhthlanna hmang ngei chuan NUNNA emaw, THIHNA emaw, kan thlang tùr a ni si.

Pathian kan hmangaih-na chu hei hi a ni, a thupêkte kan zawm hi; a thupêkte chu a khirh si lo va (1 Johana 5:3). A tàwp berah chuan, Lalpaah leh a chakna thahruiah chuan thiltihtheihna neiin lo awm rawh u (Ephesi 6:10).

Mahni chakna, tuina, phurna, duhnate ni lo va, Pathian Thu-a a thupêkte leh a dante zawm tlat tumna tak kan vawna, ama awmpuina leh a hruaina ngaichâng reng fova nun kawng kan zâwh hian Pathian chu kan nunah nungin kan hre deuh deuhvin a thupêkte chu kan nunah hlen chhuahin a awm zual zêl thìn a ni.

Mi sual ngaihdam mai, mahnia tlinna leh theihna rêng nei lo kan nih kan hriat renga, Lalpa lam kan thlir tlata, amaha kan inngah tlat

chuan, a thu angin nun kawng chu kan zâwh deuh deuh ang a; kan belh tlat, Lalpa Isua chu, a thiltihtheihna nèn kan nun-ah a lo langsàr zual zêl dâwn a ni.

Ani erawh chuan, “Mihring tih rual loh hi Pathian tih theih a ni,” a ti a (Luka 18:27). “Kei grêp hrui chu ka ni, nangni a pêngte chu in ni; tu pawh keimaha awm renga, kei pawh amaha ka awm renga chu, chu mi chu tam takin a rah thîn; keimah lovin eng mah in ti thei si lo,” (Johana 15:5).

Lalpan heta a sawi hi kan nun-ah a takna a lo lang deuh deuh dâwn a ni. Pathian chauh rinchan lova, eng emaw kan lo thawh ve tãlh hi Lalpa duh zâwng a ni lo a ni. A duh ang ang, a duh dân dân a hman leh buatsaih tùrin a lamah inhawngin inhlàn tlat ila, aman kan tih rual loh, thil ropui tak tak tih nán min hmang mai zâwk dâwn a ni. Lalpa kuta intulût fai vek lo leh inngah tlat mai lova, kan mihring finna leh

theihnate kan lo thawh ve
 ðhin hian harsatna min siam
 fo zâwk a ni.

*Mahni rilru ring maitu
 chu mi â a ni a, Fing taka
 chetla mi erawh chu chhan
 chhuah a ni ang* (Thufingte
 28:26).

Finna tak tak chu
 Pathian duh zâwng hriat leh
 chumi rema nun a ni. Amaha
 inngah leh amah ngaihchàn
 tlatna aţang lo chuan chu chu
 neih theih a ni lo. A thu mil ni
 lo leh a duh zâwng ni lova,
 mahni remhriatna leh rem-
 ruatna maia nun kawng zawh
 leh tîsa finnaa inngah hi
 Pathian duh zâwng a ni lo.

Pathian duh zâwng hriat-
 na nèna nun kawng zawh tûr
 chuan Pathian hriatna (*God
 consciousness*) tak tak neih a
 pawimawh; ni tina amah
 nèna lèn dunna aţang chauh
 lo chuan tih rual a ni lo. Bible
 hi chhiar chhuak fovin, zir
 chipchiar viau ðhin mah ila,
 amah nèna kan lèn duna,
 amah kan kawm fo loh chuan
 Pathian duh zâwng hi hriat

ngaihna a awm lo. Pathian
 chu sawi loh, mihring maiah
 pawh hian kan hriat vak loh,
 belh hnaih lêm loh te duh
 zâwng leh duh dàn hriat
 ngaihna rêng a awm lo asin.

*“Ka Tlantu chu a nung tih
 ka hre si a, Nakínah chuan
 leiah hian a lo la ding ang,”*
 (Joba 19:25) ti ve thei
 dinhmuna ding kan nih si loh
 chuan, engtin nge a duh
 zâwngin kan nun theih anga,
 engtin nge a chakna rin-
 chhana sual hnehna nun
 kawng chu kan zawh ve ang
 le? Pathian hi chhiar hriat
 emaw, zir hriat emaw ngawt
 theih a ni lo, a tawna tawn
 hriat (experience) ngai
 Pathian a ni. Amah kan hriat
 chuan, a thu leh hla aţang leh
 a thil siam aţang pawhin
 amah hriat belh zêlna leh
 hriat deuh deuh châkna kan
 lo nei thei ðhin a ni. Mihringte
 hnêna inpuang reng fo
 Pathian a ni a, ama lama kan
 inhawn loh avàng mai zâwk
 hian amah kan hre thei lo ðhin
 a ni si a. Kan nuna thil
 làwmawm leh làwmawm
 miah lo, lo thleng kárah pawh

hian mangang emaw, chia emaw, vuia lungawi lo miah lova, Lalpaa lâwm tlat, amaha innghat tlat, amah beiseinaa thlir tlat thei tùr chuan amah nèna léng dun fo nun kan neih ngei a ngai.

'Pathian nèna lèn dun' tih chu Pathian thu zirna lam aṭanga thlira ngaih dàn pakhat (*theological theory*) ang leka ngaih mai hi awlsam tak a ni. Mahse, *'Pathian nèna lèn dun'* tih hi a tak taka amah ringtu ten an tawn hriat (*experience*) theih a ni. Lalpa ringtute chuan chu chu a taka kan tawn hriat deuh deuh tùr rêng pawh a ni. Kan rilru leh thinlung hi hun danga mahni duh ang ang ngaihtuah nána kan hman ṭhin ang ni tawh lovin, eng tik lai pawha Pathian kawm nán leh ti tìpui nán hmang lui tlat zêl ila, keimahniah hian Pathian chu nungin kan lo hre deuh deuhvin, kan chhúngril aṭanga ṭanin, kan nun lang chhuakah pawh hian Lalpa leh a duh záwng hriatna leh hlenna chu a lo puitling deuh deuh mai a ni.

Engkim (zawng zawng) phúttu Pathian a ni tih kan hriat reng fo a pawimawh. Lalpa min pêk, ni khat zêl chhúngah hian, Lalpa chauhvin dárkár engzât nge a chan le? Lalpa aiin, kan ni tin dárkár tin hmanah hian kan duh dàn leh ngaih dàn anga hun kan hman liam hi a tam zâwk lo maw? Mahni leh kan nuam tih záwng hi hun kan hmanna tam ber a ni fo em? Pathian leh a duh záwng ngaihsak lo nunah chuan chiang sa a ni ngei a.

A nih leh, Lalpa rawngbáwlto, Pathian Ram rawngbàwlnaa inhmang nia ngaih mi tam zâwk te hi - *'Lalpa chu an rinchhan ber, an hmachhuan ber, an nun laimu'* miin an tih ngam ngei emaw, mahni inti ngam emaw kan ni deuh vek ang em? Mihring lama tlinna kan sawi lo a nia; tu mah rêng tling zo emaw, famkim emaw kan awm mawlh si lo va - Mihring Lal Isua chauh lo chu. *"Tu mah mi fel tak rêng an awm lo, Pakhat mah an awm hauh lo,"* (Rom 3:10).

Mahni eng mah kan ni lo va, mahniin Pathian dân tlin leh a duh zâwng eng mah rêng kan ti thei lo a ni tih hriat chianna leh pawm tlatna ațanga ama lam en tлата, amah beisei tлата, amaha inngah tlatna nun ațang chauh lo chuan Lalpa duh dâna a thu zawm ngaihna a awm lo (2 Petera 1:5-11).

Keimah lo chu pathian dang rêng rêng i nei tûr a ni lo. Milem siam chawp leh thil a anpui rêng rêng, chung lam vana mi emaw, hnuai lam leia mi emaw, lei hnuai lama tuia mi emaw, i tán i siam tûr a ni lo, (Exodus 20:3,4). ‘... pathian dang rêng rêng chu i be tûr a ni si lo va; Lalpa chu a hming rêng pawh Thîkthuchhia a ni a, Pathian thîkthuchhia a ni si a,’ (Exodus 34:14).

Heta Exodus bu ațanga cháng tlém tê tàr lanah mai pawh hian Pathianin kan nunah eng mah, amah aia dah sàan emaw, a tlukpui emaw dah a phal lo bur tih a chiang reng mai. Kan Pathian hi a

hming rêng pawh THÎKTHUCHHIAA a ni tiin chiang takin a sawi bawk a. A thua a inpuanna mil lo leh ni chiah lo deuh, kan ngaihtuah dân mai mila Pathian hriatna neih leh pawm hi thil hlauhawm tak a ni. Pathian tak ni lova, nia kan ngaih dân hi chu milem biakna a ni si.

Mihring rilrua hriatthiam tâwk lek pathian hi zawng Pathian tak a ni si lo. Pathian Thuin, “*Mi hmangaihtu chu ka hmangaih a, țhahnemngai taka mi zawngtute chuan mi hmu ang,*” (Thufingte 8:17) a tih hi inngah nána hmana, zêldin pathian ni lo, a thu thianghlina inngah tlat leh amah rinnaa thlir tlat hi a sual ngai lo.

“*He khawvêl dân ang hian awm suh ula,*” tia Pathian Thuin min chah lawm lawm lai hian, mi tam zâwk chuan sum leh paite, làrna, hmingthanna, zahawmna, lalna leh thuneiha kan ûm òthin te hi kan nunah hian kan mu-tàn, Lalpa kan pawh tak tak theih loh chhan a ni òthin em?

Chûngte chu kan pathian ta mai em ni?

Kan chhúngril zawng zawngah hian “*Lalpa nèn lèn dun leh a hruaina leh chakna chauh rinchhana a ram rawngbàwl hna thawh ve hi khawvêl therhlo tel miah lo pawh hian ka lawm êm êm a ni,*” kan ti thei tak zet em? Lalpa chauh ni lova, zak zeh dang leh beisei dang nei chung a rawngbàwl na hi chu han ang ve viau dáwn ÷hìn mah tehreng se, a tak ram hi a thleng zo ÷hìn lo.

Hawh teh u, dam chhúng rei lo tê pawh daih mang lo, khawvêl malsàwmna kan tih te thlahlela, neih tuma phílí buai lo hian malsàwmna zawng zawng hnár, Pathian hi

kan thlâkhleh ber lo ni se. Nun tam, nun tak min tiam hi, tûn dam chhúng mai pawh ni lo, chatuan thlengin kan chan belh zêl ang a; Lalpa hmangaih, la vâkvai rih mékte pawhin kan nunah hian ei tùr an lo hmu ve dáwn zuk nia. Pathian hria mai pawh ni lova, Pathian mi hriat ni chung a, a ram Chanchin Ṭha puanna hmanraw hman tlâk nih tluka ropui leh thlâkhlehawm a awm thei dáwn chuang em ni? Pathian hmangaihna tawn hriatna tak takah chuan hmangaih thei ngaia kan inrin lohte thlengin Lalpaah kan hmangaih êm êm te an lo ni tawh a. He khawvêl thim chhah lai berah pawh awm tehreng ila, Lalpa nèn chuan Vànram a lo chang mai ÷hìn.

MANGANG LEH LUNGNGAIA ṬAN I TUMTE HIAN (KHB NO 48)

He hla hi Johnson Oatman-a (1856-1922) phuah a ni a, ani hian 5,000 chuang a phuah a ni. A phuahu hi Methodist Kohhran Pastor a ni a, America rama piang a ni. England-a kohhranhoten he hla an han hriat chuan an ngaina tak zet a; heti hian he hlain mite nuna thu a sawi nasatzia an sawi: “*London chhim lamah chuan pahovin an sa rût rût a, naupanghovin faifûkin an sa a, nuhovin an nau awih mut nán an hmang bawk a...*”tiin. Vawiin thleng hian Pathianin a la hmang hle a ni.

BUH HMUN AṬANGIN KHANṬHUAM KHUAA RAWNGBÀWLNA

*Vànlalpêka, Evangelist,
Khanṭhuam, Home Mission North
Mobile No: 9612566912*

KAMKEUNA: Khanṭhuam khua hi kum 1937 vêla din a ni a. Ram buai leh harsatna eng eng emaw avàngin he khua hi vawi thum ngawt rauhsan a nih tawh hnuin, kum 2012 khán pém khâwm lehin, khua an din leh a ni.

Tûnah hian Synod Home Mission North chhúng, Mamit Hmunsam Bial, Mamit District chhúnga awm a ni. A mi chêngte hi Bru hnam vek niin, Bru ṭawng hmang an ni. A mi chêngte hi lo neia ei zawng vek an ni a; sum leh paiah hausa lo mah se buh leh bâlah an intodelh hle. Tin, an taimain, thil pèk lam an uar hle bawk.

He khaw pan nán hian Motor kawng a la awm lo va, chák lâk nán leh khawilo zin chhuahna kawngah nasa takin harsatna a awm ṭhìn.

RAWNGBÀWLNA LAM: Khanṭhuamah hian kum 2020 January aṭangin Synod Mission Board-in thawktu a

dah ṭan a. Thawktu a dah aṭanga 2023 February thlenga Baptisma chang zât hi Puitling 32 leh Naupang 26, an vaiin mi 58 an tling tawh a ni. Hêng Baptisma chang zíngah hian Hindu ruh tak takte leh bàwlpute pawh an tel bawk a ni. Kohhran member te hian inkhâwm an ngai pawimawh-in, hnatlàn nikhua pawhin mahni hna ṭûl zawng zawngte pawh kalsanin Krista leh a Kohhran tán an rawn pên chhuak ṭhìn a, an inpêkna a ropui ṭhìn hle a ni.

Kohhran member-te hian kohhran intodelh nih an tum tlat a; theih tâwp an chhuah a ni. Kohhran committee pawhin nasa taka ngaihtuahna a sèn hnuin,

'Kum 2022 – 2023 chhúngin kuhva huan leh sangha dîl siam ni se,' tiin a rél hial a ni.

Chumi bawhzui chuan theih tâwp tak meuh an chhuah a. Tichuan, kuhva huan, òn khat hmun leh Sangha dîl, a dung Metre 200 leh a vâng Metre 100 chu harsatna tam tak kárah an siam puitling thei a, an lâwm hle a. Kohhran member-ten, "*Kohhran dang aţangin thilpêk kan dawng ðhin a; keini pawh engtik niah emaw chuan a petu kan la ni ve ang,*" tia an sawi ðhin te hian rawngbáwltute pawh min tiphûrin min tilâwm hle a ni.

Chutianga hma lâkna kal lai mék a awm nachungin Biak In pawh chu sak ðhat a lo ngai chho va. Huphurh tak chungin '*Sak ðhat ni se*' tiin rêl a lo ni leh ta a; Kohhran mite pawh an rim malh malh hle a ni. Chuti chung chuan tu mah an phunnâwi lo te kha an va fakawm si êm! Khanţhuam-ah hian motor a luh theih loh avàngin engkim mai kha phurh emaw, put emaw ngai

vek a ni a. Hlawhfa rawih dáwn chuan Cement bagkhat pawh kawngpui aţangin ₹ 1,000-a phurh a ngai a, balu pawh òn khatah ₹ 500-a phurhtír ðhin a ni. Tin, Km 16 chu ramhnuai kawng chhengchhe tak kárah kea kal a ngaih avàngin a hautak êm êm a ni. Hetiang khawpa hautak si hi kohhran mipuiin *iron rod* te, *brick* te, balu leh *cement* engkim mai kha tlâwmngaih chhuah tak meuhvin ðhahnem ngai tak leh phûr êm êmin an phur lût a; tûnah hian Biak In kan sa mék a ni.

Kohhran Upa ðhenkhat-ten, "*Hei bâk hi Biak In kan sa ve tawh dáwn lo va. Hei hi min vùina tùr hmun a nih dáwn avàngin ka theih tâwp ka chhuah ang,*" tia mittui tla chung a hah êm êma *cement* an phur lai te han hmuh khân thinlung a khawihin, chona nasa tak min pe a, min tilâwm hle ðhin a ni.

Tin, Evangelist Quarters hi inkhâwm bàn apiangin tûn hma ata tawh ringtute inkawm/inpàwl hona hmun

ber a ni ðhìn a, nuam an ti ðhìn hle a ni. Thawktute an duhsak thiamin thu pawh an âwih êm êm a. Inkhâwm leh kohhran hun ruat an ngai pawimawh ðhìn hle. Kohhran Committee leh Kohhran Hmeichhia ten kohhran in tinah lûtin ðawngðaisakna an nei ziah thei te hi an an fakawm êm êm a ni. Kum 2019 October-a Synod Mission Board a luh hma chiahin kohhran dang a lo piang hman erawhin rinna dang vuantu a siam hman a, a pawl hle a ni. Hmun hma te a la ðat avàngin pém lût an awm ve neuh neuh reng a, chûng zingah chuan ringlo mite an lo tel ve ðhìn a ni.

Khanthuum khuaa Hindu-a ruh ber leh Kristian te hnawk ti êm êmtu leh Kristian te hmuh lai ngeia ualau taka inthâwi tlat ðhìn pawhin Baptisma a chang a. Tûnah chuan Biak In chowkidar-ah hial a ðang ta te hian min

tilâwm hle bawk.

HARSATNA LAM: Khanthuum khuaah hian zirna sikul a awm loh avàngin naupang leh ðhalai an khawngaihthlâk êm êm a, ziak leh chhiar an thiam lohna hian kohhran, páwl leh chhúngkua inrèl-bàwna kawngah nasa takin nghawng a nei ðhìn a; a buai-thlâk ðhìn hle a ni. Kohhranah Secretary leh ziaktu tùr te pawh an vâng ðhìn hle.

TLÁNG KAWMNA: Khanthuum khuaa chêngte hi an felin, an taima êm êm a; kut hnathawka ei zawng vek an nih avàngin harsatna neuh neuh an nei ve ðhìn. Chuti chung chuan Krista leh a kohhran tána an inpêkna hi a fakawmin a ropui êm êm a; rinna kawngah an lo ðhan len zêl theih nán leh Kohhran a lo puitlina, a lo ðhan len zêl theih nán i ðawngtaipui zêl ang u.

“Engkim ka tih apiangah ka tihhmuh ðhìn che u kha, chutianga thawk rim chung leh, Lalpa Isua thu hre reng chungin mi chak lote in ðanpui tùr a ni; amah ngeiin, ‘Englo lâk aiin pêkin lukhâwng a nei zâwk,’ a tih kha,” a ti a (Tirh 20:35).

ZUANGTUI PASTOR BIAL MASIHI SANGATI (KÁWL) RAWNGBÀWLNA CHANCHIN

Rev. Dr. C. Vanlalnema
Pastor i/c Masihi Sangati (Káwl)
Mobile No: 9233292241

ZUANGTUI PASTOR BIAL MASIHI SANGATI-in ni 11-17 September, 2023 thleng KÁWL puala *Crusade* neih a lo ruahman pualin ni 10 September (Pathianni) tlai lam khán Bial Committee ten *Crusade* hlanna chaw nghei ÷awngñaina te kan nei a. Ni 11 (Thawhñanni) zàn dár 6:00-ah Zuangtui Kohhran Jubilee Hall-ah inhmu khâwmin, kalna tùr ruahmanna leh ÷awngñai rualna kan hman hnuah Group sariha inñhenin zàn dár 7:00-ah kan chhuak ÷an a.

Group tinah Leader, Counsellor leh member 5/6 te inzuiin puan tahna neitute hriatpuinain, an puan tahna hmunah kan luh chilh a, Pathian thu kan sawi ÷hìn a ni. Group tinin zan khatah KÁWL ringlo mi 8 aṅanga 35 te kàwmin, Pathian thu kan sawipui ÷hìn a ni. Counsellor tinin Pathian chakna ringin ÷hahnemngai takin Pathian thu kan sawi ÷hìn a, an ngaithla ÷ha êm êm a, zawnha pawh an nei tam ÷hìn hle a ni. Counselling kan neih zawh hnu, zàn dár 9:30-ah Jubilee Hall kan pan khâwm leh a; hetah hian rawngbàwlna

chanchin inhrilh tawnin, làwm thu sawiin kan ÷awngñai ho leh ÷hìn a ni.

Chutiang zèl chuan ni 16 (Inrinni) zàn thleng hun kan hmang ÷hìn a ni. Rawngbàwl-na kalpui a nih chhúng hian bapisma chang duh an awmin, chantir nghâl ÷hìn an ni. Two-wheeler leh Motor nei ten an rawn thawh chhuahpui a, kan kal chhuak ÷hìn a. Kan kal chhuah hlàn hian Kohhran Upa ÷henkhat-ten Jubilee Hall-ah ÷awngñaiin min lo ÷àwiàwm ÷hìn a, thla an timuang ÷hìn khawp mai. Zan ruk feh chhuah (Home

Crusade) kan neih chhúng hian Káwl ringlo mi 622 hnênah Pathian thu kan hrilh thei a; chûng zínga mi 24-ten Lal Isua chu Lal leh chhandamtuah pawmin Rev. Dr. C. Vanlalhneman baptisma a chantír a ni.

Ni 17 (Pathianni) bîkah erawh chuan a hmaa kan lo ruahmanna hmun Zuangtui Kohhran Jubilee Hall-ah kan len loh kan rin avàngin, Zuangtui Kohhran Committee hnênah an Biak In hman kan dîl a. Kan dîlna chu rem min tihsak a, kan lâwm hle a ni. Pathianni chawhma dár 10:30-ah inkhâwm kan ÷an a. Upa Dr. R. Vanlalzauvan thuchah a sawi a, a thu sawi hi Pi B. Than÷huamin Káwl ÷awngin a let a. Chutiang bawkin chawhnuah thuhril inkhâwm kan nei leh a; kan Speaker nupui, Pi B. Lalrem-tluangin tihdam rawngbàwlina te neiin hun a hmang zui bawk a ni. Pathianni inkhâwmnaah hian Speaker sàwmna angin Káwl ringlo mipa pahnihin Rev. Dr. C. Vanlalhnema kutah baptisma an chang leh a ni.

Crusade kan neih chhúng hian Káwl ringlo mi 26 Lalpan min pe a ni.

Chawhnu inkhâwm ban tlai lam dár 4:00-ah ruai kan ÷eh ho va. Pathianna KÁWL ringlo rawn inkhâwm hi mi 900 báwr vèl an ni. Zàn lam, Crusade inkhâwm hun hnuhnungah Aizawl North Bialtu Pastor, Rev. Darrema Hlawndo hnên a÷angin Pathian thuchah kan ngaithla a. Dawrpui Káwl Evangelist, Pu Lalthlamuanan ÷awng a let a, Aizawl Hmarchhak Masihi Sangati Area Zaipáwl ten zaia rawngbàwlina an rawn nei thei a, kan lâwm hle a ni. Hun hlimawm tak kan hmang ho va, Pathian zarah Crusade hlawhtling tak kan hmang ho thei a ni.

Zuangtui Bialah hian Káwl, ringlo mi 1,500 báwr vèl awm anga chhût a ni a, rawngbàwlina tùr leh hma lâkna tùr a tam hle mai. Lal Isuan, “*Buh seng tùr a tam hle a, nimahsela a thawktute an tlém,*” (Luka 10:2^a) a tih angin an boral hma hian i chhan

chhuak ang u tiin kan insáwm a ni.

Home Crusade chhúnga kan counsellor hmante chu -

1. Evan Lalthlamuana
2. Evan Lalnuntluanga
3. Evan Lalchawisanga
4. Pu Lalrampara
5. U Thun Chaing (Pu Siam)
6. Min Min Phyo
7. Tv. Lalmuanpuia te an ni.

Evan Lalthanzuali chuan kan kalna tûr hmun leh a kal tûr group te kal dan tûr a lo ruahman thìn.

Kan Home Crusade tàwp ni, Pathiannia inkhâwm thêuh tûrin Zuangtui Y.M.A ten an lo hrihl kual bawk a. Zuangtui KTP ten Usher mawhphurhna an la a, Zuangtui Pavalai ten ei leh in tûr min lo buatsaihsak a, Zuangtui Kohhran Hmeichhia ten thìngpui leh chhang an lo buaipui bawk a ni. Inkhâwm programme-ah hian Aizawl Hmarchhak Area ten zaipáwl mawi tak an rawn nei thei a, NI. Nutei leh Evan Lalchawisangan ten mal zaiin min àwi bawk a, a làwmawm hle.

Elizabeth C. Clephane-i (1830–1869) khân a naupan têt ata thû leh hlâ a tui chilh hle. A dam chhúnga zawngin a bawrhásáwm hle. A pa, Andrew Claphane-a chu Fife (Scotland) khaw Sheriff a ni. Elizabeth-i chu a thih dáwn têtah naupang chanchin bu, ‘*The Children’s Hour*’-ah eng emaw tal ziak tûra an sáwm avàngin naupang pual atán ‘*Lalpa beràmhote chu him takin*’ (KHB No. 183) hi a phuah a ni.

A thih hnu (1874)-ah thu hritu ropui, D.L. Moody-a leh a thianpa, Ira D. Sankey-a te chu Scotland-ah rawngbáwl tûrin an kal a. Glasgow aṅanga Edinburg Réla an chuan lai chuan Sankey-a chuan chanchin bu pakhata ‘*Lalpa beràmhote chu him takin*’ tih hla chu hmuin, a ak tha ta a. Chumi zàna an inkhâwmnaah Moody-a chuan ‘*Beràmpu Tha*’ (Lk 15:3-7) tih hmangin thu chah a sawi a. A thu sawi zawhah Sankey-a chu zai tûrin a sáwm a. Ani chuan a kawr iptêa a dah that chu phawrhin, Pathian awmpuina dílin a rilruin a ṅawngṅai a. Tichuan, tûna a thlûk kan neih ang chiah hian a cháng tin chu a sa chhuak ta vek mai a ni. Inkhâwmhote thinlung khawih hle a ni. Elizabeth-i hian a hmain, ‘*Lal Isua kraws hnuaiah chuan*’ (KHB No. 198) tih hla a lo phuah tawh a ni.

A NU LEH PA TEN THI TÙRA AN KALSAN NAUTÊ, ANGEL-I

*R. Lalpianfela, Evangelist,
Andermanik, HM North
Mobile No: 9612782798*

Andermanik khua hi Tuipuibari Pastor Bial chhúnga awm a ni a. Chakmate zíngah rawng kan báwl mék a. Tûnah hian thawktu - Evangelist pakhat leh Nurse pakhatin kan ðhut chilh a ni. Ramthar Chanchinbu lama thawktuten ziak tùra min beisei angin Chakma, ringlo nupa-in an naute neih hlim thi tùra an kalsan kan chhanchhuah dàn chanchin ngaihnam tak karawn tár lang dáwn a ni.

1. Bathroom-a a nu leh pa ten thi tùra an kalsan Angel-i chu: Ni 28 August, 2023 (Thawhtanni) tlai lam dár 3:00-4:00-ah mikhual inléng kan nei a. Ani hi Tripura lam mi niin, Kristian a ni a. Nau piang a awm thu leh nautê chu a chhúngten an duh loh avànga *bathroom*-a thi tùra an dah tawp thu min rawn hrilh a. Naute en tùr chuan an in lam chu kan va pan ve ta a ni.

He nautê hian mi pang-ngai a pha zo lo va. Anencephaly (Thluak leh luruh a nih tùr anga insiam puitling zo lo) natna nei a ni a. Tukkhum mumal a nei lo va, a lú-ah thî

leh tui a pût reng bawk a. Khaw mipuite chu he nautê hian a râpin, mite chuan an ðih hle a. Chuvàng chuan an lo kalsan ta a ni àwm e. Amah hmu apiangin an hmui leh hnar te an hup a, tu mahin an khawih ngam lo a ni.

Tlai dár 4:30 vèlah kan Nurse nèn chuan kan va thleng ta a. Nautê chu puan ðha vaklova tuamin Bual Inah chuan an lo dah tawp mai a. Kan Nurse, NI. Lalremruatzêli (Te-i) chuan a theih ang angin a bawih sáwm nghâl a. A taksa te pawh a lo vawt vek tawh a. Theih tâwp kan chhuah hnu chuan a lo ðap chhuak ve ta a. Ngaihsaktu

leh bawihśawmtu nei lova thi tūra kalsan tawp chu ngaingam lovin bialtu pastor remtihñain kan *compound* lamah kan hawn ta a. Hemi hnu hian a theih ang angin kan buaipui chho ta zêl a ni.

2. Compound-in naute thar kan nei ta: Nautê hian hming a la neih loh avàngin a hmingah Angel Lalhmangaihi kan sà a. Compound-a kan lâk luh zàn hian mittui tla zawih zawihin Pathian hnênah ÷awngñain kan hlàn a. Vawi khat pian ve manah nu leh pa duh loh, chhúngte hnâwl, thi mai tūra hnutchhiah a nihna chuan kan rilru a tina êm êm a. Theih tâwp chhuaha hmangaih leh duat taka a thih hma zawng enkawl tûrin thu tlûkna kan siam ta a ni. Kan compound-a Angel-i a lo luh aṅang hian hmuh theih si loh hriatchian theih êm êm si hian Pathian hmangaihna leh Pathian thlamuanna mak tak mai chu a takin a rawn thleng ni mai hian ka hria.

3. Naute chungchanga hma lâk dàn hrang hrang:

Nautê hi ni li chhúng kan enkawl a. Kan enkawl chhúnga kan hma lâk dàn leh kan enkawl dàn hrang hrangte lo tár lang leh lawk ila:

i) Naute kuang ka siam:

A zan khatna-ah hian naute dinhmun a ÷at loh êm avàngin a theih ang anga lo inbuat-saih lâwk ÷ûla hriatna ka nei a. Hemi zàn hian current a awm loh avàngin *emergency light* hnuaiyah zàn dár 12:00 vêl aṅangin kuang ka siam lâwk a; kan *compound*-a patling awm chhun ka nih avàngin mahni mai chuan siam mawi a har khawp mai.

ii) Child Welfare Protection lam kan dâwr: Nautê kan lâk tûk ni 29 August, 2023 (Thawhleñi) chuan naute enkawl zêl dàn tûr kan sawi ho va. Mamit Child Welfare Protection lam biak ÷hain kan hre ta a. Mamit Child Welfare Protection lam hian min lo ngaihsak êm êm a. Amah-erawhchu, kan nautê hian rualban lohna a neih nasat avàngin damdawi ina enkawl pawh thil buaihlâk tak a nih

thu te kan han dawng leh bawk a. Chuvàngin, a theih ang ang Nurse Quarters lama enkawl chhonzawm rih mai chu kan tum ta a ni.

kan fate pahnih nèn a theih ang angin kan menpui thìn a. Ka nupui hian a theih ang angin kan Nurse a pui thìn a; ani pawh hian fak a phú hle.

iii) Angel-i nu thar, Nurse Te-i: Nautê Angel-i kan enkawl chhúng hian kan Nurse, NI. Lalremruatzêli (Te-i) inpêkna ropui tak hi sawi hmaih chi niin ka hre lo. Khawtláging an ten leh an hlauh êm êm chu hmangaihna nèn huaisen takin a pawm vawng vawng a. Bual a ùl chuan a bual fai a, chaw pêk a ùl chuan duat takin a pe a, a thut chilh tawp mai a ni. Tuipuibari Pastor biala thawktute chuan 'Mizo Mother Teresa' tiin an ko hial. Angel-in a thih dáwn hnaiha amah enkawtu leh duattu, nu thar a nei hi a vânei tak zet a ni.

iv) Compound chhúngkuaten Angel-i kan menpui thìn: Kan naute thar hi boral thut thei dinhmuna ding reng a nih avàngin kan Nurse Quarters-ah a theih ang angin kan menpui thìn a. Ka nupui, F. Lalhlimsangi (Mami) leh

4. Baptisma chantírna kawng hautak zet mai chu: Ni 30 August, 2023 (Nilaini)-ah chuan naute dinhmun chu a hniam tawh hle a. A thâw pawh a buai ta zeuh zeuh va. Zàn lamah nautê chu a thut vak loh avàngin kan Nurse leh kan chhúngkuain kan menpui leh ta a. Hemi zàn hian mihring kan inchan dáwn lova hriatna a awm avàngin Bialtu Pastor te nèn a thih hma ngeia baptisma chantír a thut thu te Whatsapp kal tlingin kan sawi tláng a. Kan sawi ho hun hi dár 11:00-12:00 inkár a ni tawh àwm e. Pastor thuthmun Tuipuibari ațanga Andermanik hi Km 13 vèl lai mai a ni a, kawng a chhe êm êm bawk. Chuvàngin, inkal pawh zung zung pawh thil harsa tak a ni.

A thih hma ngeia baptisma chantíra, Kohhran dàn anga zahawm taka vui liam

hrâm kan duh avàngin Bialtu Pastor, Rev C. Lalramchena leh Khantlang lama kan Evangelist, Tv. S.R. Lallawmpuia te chu zàn dár 12:00 pelhah an rawn tlan thla ta a. Kawng a that loh avàngin *bike* pawh vawi hnih lai kawng sírah an zâwn nghe nghe. Tichuan, harsa tak chungin zing dár 1:15-ah Andermanik chu an rawn thleng ve ta a. Angel Lalhmangaihi chu ni 31 August, 2023 (Ningani) zing dár 1:35-ah baptisma chantír a ni ta a. Ringlo mi nautê kha Lal Isua ringtu naute duhawm tak a lo ni ta a ni.

Thil mak tak sawi lan tel ka duh chu - Angel-i hian baptisma chan hi a lo nghâk tlat niin kan hria. A chan hma kha chuan na hrehawm tak tuar ang mai hian a awm a awm thìn a. Mahse, a chan hnuah erawh hahdam takin a mu siai siai a; keiniho pawhin thlamuanna mak tak dawngin, hahdam takin kan awm ta siai siai mai nia! Baptisma thiltihtheihzia leh ropuizia a takin kan hmu Chianghle.

Hemi zàn hian Bialtu Pastor pawhin haw tawh lovin min menpui a. Hetianga bial chhúng mite ngaihsak leh, a tûl phawt chuan zankhaw tairêk thlenga min buaipuitu bialtu pastor kan nei hi kan vânnai tak zet a ni. Tin, engtik lai maha chhuanlam siam ngai lo, kan Pastor rawn kalpuitu, kan missionary, Tv. S.R. Lallawmpuia pawhin fak a phú tak zet e.

Tichuan, ni 31 August 2023 (Ningani) zing lam dár 8:00 khán engtik lai maha hnâwl ve ngai lotu, hmangaih taka lo kuangkuahtu tûr Lal Isua hnênah Angel-i chuan min chawhhsan ta a ni. A thlàn tûr hi Nurse Quarters thlang, *compound* chhúng ni chiah si lovah phùm kan tum a. Khawtláng miten an hlauh avàngin nasa takin min dodâl a. Mahse, mak tak maiin Y.C.A. leh V.C. te kan lamah an tâng tlat mai a. Buaina awm lovin Angel-i chu kan phúm fel thei ta a ni. Bialtu Pastor-in in lamah leh thlànah vuina hun a hmang a. Kristian invui dàn dik takin kan nautê,

Angel Lalhmangaihi hi kan thlah liam ta a ni. *kan hriat avàngin i hnênah làwm thu kan sawi e,” tiin.*

Bialtu Pastor-in hetiang hian ÷awngñainain a thlah a: *“Aw Lalpa, ni rei lo te chhúng kan zínga chêng tùra Angel Lalhmangaihi min pêk avàngin i hnênah làwm thu kan sawi e. He nautê hi a chhúngte leh khawtláng mipuiten lo hnâwl tawh mah se, nang erawh chuan i hnâwl ve lo tih kan hria a. Tu mah hnâwl ve ngai lotu, Lal Isua ngei chuan i lo kuangkuah tih*

Ni rei lo tê chauh kan zíngah awm mah se Pathian hmangaihna mak tak mai chu Chiang takin Angel-i hian min zirtír a, kan thil tawn hi kan theihngihl thei tawh lo vang.

He kan nautê, Angel Lalhmangaihi thihna hmang hian khawtláng mipuite thinlungah Kristi hmangaihna ropui tak hi puan chhuahin awm se, tih hi kan ÷awngñaina a ni.

DUHÂMNA LEH MAHNI HMA SIALNA

Abraham Lincoln-a kha America President a nih hmam an khua, Springfield-ah a chêng ÷hìn a. A thih pawh khán Springfield-ah hian a ruang zalh a ni nghe nghe. President a nih hma khán ÷um khat chu a fapa pahnihte uar taka an ÷ap thâwm hriain Lincoln-a ÷henawmpa chu an inah a va dâk lût a, *“Engtizia nge i fate chu?”* a va ti a. Lincoln-a chuan, *“Khawvêl pum pui buaina tho maw le. Hei, khawkherh pathum ka nei a, pahnih ve ve an ngên tlat si a,”* a lo ti a.

**'SETANA KULH HIM' AN TIH MAI THIN,
JAKSUYA KHUAA RAWNGBÀWLNA**

*Lalropuia, Evangelist
Tuidu, Tripura Mission Field
Mobile No: 7628973243*

Tuidu Pastor Bial Evangelist-te Jaksuya khuua kan rawngbàwlna chanchin Ramthara chhuah tùra min ngen avàngin leh hun remcháng min siamsak avàngin Pathian chungah leh Ramthar enkawltute chungah làwm thu ka sawi a ni. Eng pawh ni se, Pathian ropuina tùrin kan ziak ve ngawt mai a ni ang chu.

Jaksuya khuah hi Tripura South lam, Tuidu Pastor Bial chhúnga Kristiannain a luah lum loh khaw tlém tête zínga mi a ni a. 'Jaksuya' tih hi a sawrkar chuan 'Jaksai' tiin a sawi (register) thung a. Debbarma hnamho chuan 'Jaksuya' an ti bawk a; a khuua chêng Koloï hnamho chuan 'Jaksuya' tiin an sawi a. 'Jaksuya' tih awmzia chu 'Kut sil lo' tihna mai a ni. An khuah hian In 39 a awm a, Koloï hnam chènna deuh bika sawi a ni thìn.

Kristiannain a luah loh ram an awm ta lo va; chuvàngin, keini chu Kristianna hian min luah ve tùr a ni lo. Kristian ni duh chu khawtláng ațanga tuithlâr tùr an ni ang a, khaw chhúnga ațanga hnawh chhuah tùr an ni ang," tiin a sawi an ti. Chutianga khawtláng hruaitute leh mi challeng deuh te hnên ațanga inzirtirna leh infuihna dawng thìn an nih avàngin Kristianna hi an duh lo a ni.

A khaw mite hian Kristianna hi an duh lo hle thìn a, an khawtláng hotu chuan, **"Kan chhehvêla mite hi**

Kan thawktu *senior* zâwk te leh Bial chhúnga Evangelist chhuanawm tak tak te Jaksuya khuua Pathian thu sawi tùra an luh cháng

pawhin beidawngin an hâw fo ðhìn. Tin, Calvary High School staff te pawhin kum 2019 khán ðum hnih chu *procharan* va tum tawh a; a rem vek tawha an ngaih hnuah Jaksuya khuaa mite chuan an lo phal lo leh a. Tin, Gospel Team te pawh rawngbâwl tùrin an va lût a; mahse, beidawng bawkin an lo haw leh a, *‘Kristianna an duh lo hle a ni,’* tiin an sawi a.

Tuidu Pastor Bial chhúnga Evangelist te, koh-hran tin ten Jaksuya khaw tán báng lovin Pathian an au va. Jaksuya khuaa Kristianna a luh theih nán Pathian hnênah ðhahnemngai takin an dí ðhìn a ni. A hun laia kan missionary chhuanawm tak te zínga pakhat chuan, *“Jaksuya khuah hian damlo te kanin drip te ka va khaisak ðhìn a. Bible track te pêk ka tum fo va, an la duh ngai lo va. An sual êm êm mai a, thahah te hial min vau va, silaia min kah te an tum a. Kan Biak Ina Bible te an rawn hâl a, a chángin min suam a. Mahse an dam loh cháng chuan damna duhin*

min rawn pan leh tho ðhìn si a,” tiin a hun laia a thil tawn te chu min hrih a.

Tuidu Pastor Bial Evangelist awm mékte thinlungah Jaksuya khuaa luha, rawngbâwl na neih chu a lian thar ta hle mai a. ðawngtainaa Pathian ráwn chungin committee chuan ngun takin rawngbâwl dàn tùr te a ngaihtuah a. A tàwpah chuan lungsi tak leh phûr takin Jaksuya khuaa rawngbâwl na neih chu kan titlu ta a ni. Kristianna duh lo tak ðhìn an nihna leh *‘rawngbâwl a khirh êm êm a ni’* an tih ðhinna tak chu rawngbâwla luh kan chàkna chhan lian ber pawh a ni.

Jaksuya khuaa rawngbâwl tùr hian ðawngtainain kan nun pawh kan hlàn thar nasa hle a. Tichuan, Jaksuya khuah chu ni 25 September, 2023 (Thawhðanni)-ah chuan kan pan ta a. Jaksuya khuah aṅanga Km hnih vèl leka hla, Gondaek North khuah kan thawhpui quarters-ah kan innghat a. Chuta ṅang chuan

lángin rawngbàwlna beihpui thlâk kan tum a ni.

kal leh ang,’tiin hlim takin kan hawsan ta a.

Chaw te kan ei fel hnu chuan *torch light* nèn Jaksuya khua chu kan pan ta a ni. Isua avànga tihduhdah leh nghaisak te, thihna hial pawh tawh lo ùl se thi nghâl mai tùrin leh zâm lo tùr te chuan kan inhlàn a.

A tûk zingah chuan hna thawka an chhuah bo hmaa lèn chilh hman chu kan tum ber a ni a. Zing dár 5:00-ah inpeih felin, kan ÷awngñai rual zawh hnuah kan chhuak ta a. Kár khat pawh tling lo, ni nga chhúng lek rawngbáwl tùra chhuak kan ni a. A khaw mite an khirh thu leh beih an hautakzia te kan lo hriat ve nual tawh avàngin, kan hun neih a tlém si, Pathian puihna leh hruaina kan mamawh nasat zualzia kan hre Chiang thar hle mai. Kan zà chuan tih theih kan neih lohzia kan hria a, Pathian hruai theih tùrin kan inhlàn tawp mai a. Amah ringa, amah zui duh tùr mi hnênah min hruai thlen theih nán leh kan lènna tùr àwm takah te min hruai zêl tùrin kan díl ta zêl a ni.

A zan khatna chu a huhovin In khatah kan léng veka, min lo làwm thiamin kan chungah an lo ÷ha hle mai a. An fapa chu (kan Synod School) Calvary High School- a kal lai mék a ni. A ÷thenin an fate Pathian thu kan lo hrih a, A ÷thenin an nu leh pa te kan lo sawipui bawk a. Kristian nih an duh ve ÷hin thu te an sawi a. *‘A nih chuan Baptisma in chang duh ang em?’* tiin kan han zâwt a.

Páwl hnihah kan insem darh a. Keini lènna chu dàwrah a ni a, chutah chuan an lo báwr laih laih hlawm a. Kan lènna tùr lam thlêra mite chu chutah chuan an kim deuh

Mahse anni chuan an nu ber an hrih phawt a ngaih thu leh rem a tih chuan Baptisma chu an chan tùr thu te, inngaihtuahna hun an mamawh thu te chu min hrih a. Tichuan, *‘Nilainiah kan lo*

vek mai àwm e. An ÷hutna siamah chuan ÷hut hmun kan han rem a, an thingpui zawrh te chu in chak lêm lo mah ila Pathian thu sawipui kan duh avàng leh kawm tlángnèl nán kan han leisak phawt a. Kan innél chho ta maw tih vêlah Pathian thu sawiah kai chhovin ÷an hmun kan han sawh nghet ÷an ta a,

Pathian thu sawi kha an duh loh kan rin rûk laiin, an ngaithla ÷ha êm êm mai a, bengchheng siam leh min lo hnial kalh pakhat mah an awm lo, mak kanti ru hle zâwk mai. Chutih rual chuan hetiang hian Pathian thu sawipui theiin ti tîpui thei mah ila Isua ringa Baptisma han chang duh an awm mai bîk lo. Kan phâk tâwka Chanchin ÷ha kan hril erawh an ngaithla uluk hle thung a ni. Lal Isuan, “...a ngaihtlâk che chuan i unau chu i hneh tawh a ni ang,” (Mt 18:15) a tih kha rilruah a lo lût vawng vawng mai a ni.

Kan ti tî tui viau nân ní a lo tláng sáng a, keini lam

chu haw mai tùrin kan inbuatsaih ta a. ÷hiante lam chu kan han pan a, Pathian thu an dawnsawn ÷hat thu leh Baptisma chang duh an awm an beisei thu te chu an sawi mawlh mawlh a. Tûk÷huan ei tùr chuan kan riahna lam panin kan haw leh ta a. Chhùnah te chuan theih tâwpin kan ÷awng÷ai ho va. Khua a lum a; kan taksa a chauh chhiat lutuk hlauvin kan han mu haðdam a, a ÷henin Bible te chhiarin kan ti tî bawk a.

Tlai lamah chuan ei rawngbáwl tùr pakhat dahin kan va chhuak leh a. Bazaar ní a nih avàngin an lo haw tlai hlawm hle mai a. Hemi ÷um hi chuan kawm tùr vak pawh kan va hmu lo. Kan hâw a, zàn lama léng chhuak tùrin kan inbuaisaih leh a.

Zànah chuan páwl hnihah bawk kan in÷hen leh a. Keini lam chuan a hmaa kan lèn tawhna bawk chu kan pan leh a, dàwrah bawk chuan an tam deuh ÷hin avàngin kan han thu leh a. Chumi hnu rei

vak loah chuan pa lian vak lo, sa pan thlir thler tê hi a lo kal a. Ka lo en vang vang a; a felfai thlap reuh bawk si a, ‘A rûka kan che vêl thlithlaia kan rawngbàwlna min dodâltu tùra a hnârkaitu zînga mi a ni thei mai ang em?’ tih chu ka rilrua awm a ni. Kan zîngah chuan rawn ðu vein Pathian thu kan sawi lai chu a rawn sawi ve a. Kristianna ðhatzia te, Kristian khua chuan hma an sâwn nasat ðhinzia te a sawi ve a. An Ina léng tùrin min sáwm a, kan kal ta nghâl a. An chhúngkua chuan Baptisma chang tùrin hming an pe a, kan lâwm hle a ni.

A tûk zîngah chuan léng tùrin hma takah kan chhuak a, kan phûr hle mai a. Páwl hnihah kan inñthen leh a. Keini lam chuan zàn hmasa bera kan lènna te, ‘Kan lo kal leh ang,’ kan tihna in lam chu kan pan leh a. Nu ber chiah a lo awm a, kan han ko va; mahse, zàn hmasa lama min lo dawnsawn ang chuan min lo dawngsawng ðha lo hle mai. Kan thawhpui pa chuan Baptisma chan kha an duh leh

duh loh thu a va zâwt a. Chu nu chuan ngaihsak lo leh tham loh hmél tak hian Baptisma an chan theih loh tùr thu leh an nu ber pitar tê an ràwn chuan a phal loh thu chu bung nghutin a lo hrilh a, sawi tùr kan vãn hle mai.

Kan lêt leh a, thlêr leh-lamah beiseiawma kan rinte chu kan pan leh a. Chu mite pawh chuan Kristian-a an luh duh loh thu min lo hrilh leh a. Baptisma chang tùra hming kan ziah tawh sa te pawh khân ringtu nih an duh leh loh mai hlauh rûkna te kan neih rum rum phah ta hial a. Kan ðhiante lo haw hun tùr chu kan lo nghâk a. An rawn thlen hnu chuan kan ðhianpa pakhat chuan an lènna chanchin chu a sawi thuak thuak a. Dàwra kan lènna ðhin chhúngkua te leh a hma zàn lama kan lènna te chhúngkua khân baptisma an chan duh thu te sawiin, “*Khawiah nge programme kan hmanpui ang?*” a rawn ti a.

Kan hun hman dàn tùr te rélin Pastor kan va bia a. Anin Baptisma a chantír theih tùr

thu te rawn sawiin, hemi zàn hian chhúngkaw hnih, member 11-te chuan Baptisma an chang ta a ni.

khawihin ka kawngaih hle a ni. Engtik niah emaw chuan Kristian an nih kan ringin kan beisei tlat a ni.

Baptisma chantír chhúng-a ka rilru khawih êm êmtu pakhat chu hun kan hmanna te in chhaka mi chhúngkaw khat lo tel ve te kha an ni a. Pathian thu te chu an tupa Calvary High School-a kal ðhìn chuan an sikula an zirtirtuten Pathian thu an lo hrih thin kha a nu leh a pi a lo hrih ve ðhìn a. Chu chuan Pathian thu sawipui pawh a tiawlsamin Lal Isua zui duh tùrin a lo hneh hle tawh hi a lo ni a.

Evangelist ten khaw hrang hranga rawngbàwlna kan neiha, ringthar kan va hmuh theih ðhinna tam tak hi sikul lama rawngbàwlnain a nghawng chhuah a ni fo ðhìn. Kan haw dawn chuan an pathian biakna thil leh an puithùna thil te chu anmahni remtihain hàl ral tùrin kan hawsak a. Pathian awmpuina leh thlamuanna an chan theih nán ðawngðaisakna hunte kan neih hnuin kan hawsan ta a ni.

Mahse pa ber chuan sakhaw thil eng emaw tih tùr a la neih vàng te, khawtlánga thil ti thei deuh te a hlah vàng te chuan a duh ta tlat lo mai a. Chuvàng chuan Baptisma an chang ve thei ta lo a ni. Kan ringthar ten Baptisma an chan lai te chuan naupang nu hmélah chuan Kristian nih ve a châk a ni tih chu hai rual a ni lo. Kil khatah chuan a mittui a lo hru zauh zauh va, ka thilung a

A tûk zíngah chuan Kristian ni lo, chhúngkaw khata member pathum awmna te chuan léng tùrin min lo sáwm a. Pathian thu te kan hrih hnuin Baptisma chan an duh thu leh khaw dang a zin bo tùr an nih avàngin hemi tlai hian chan ngei an duh thu an sawi a; hemi tlai vêk hian Bialtu Pastor-in a chantír a ni. Jaksuya khua **'Setana kulh him'** an lo tih mai ðhin,

Kristianna duh lo leh pu chungin a huhovin In missionary te lo dodâl fo khatah Pathian an be ve mék a ni. thîntute hnênah chuan Krista leh a lalram a thleng zêl a ni.

Tin, an khaw hruaitute chuan khuua mite chu Kristian an nih an lo phal ve ta zêl a, chu pawh chu Pathian khawngaihna hnathawh lo lang zêl a ni. Amaherawhchu, khaw chhúngah Biak In sak leh inkhâwm an phal lo va. Chutiang chu ni mah se kan ringthar neih te erawh chuan, 'Eng pawh kan chungah lo thleng se a paw lo ve,' tih rilru

Pathian awmpuina changin he kan rawngbàwlna, ni nga chhúng hian Jaksuya khuuah ringthar chhúngkaw thum (member 14) Pathianin min pe a, a làwmawm kan ti hle a ni. Tin, Jaksuya khuua Chanchin Ṭha meichher chhit èn mék hi mit lova a èn zêl theih nán leh ringtharte pawh tihngheha an awm zêl theih nán kohhranhoten i ṭawng-ṭaipui zêl ang u.

MISSIONARY TRAINING COLLEGE (MTC) HRIATTIRNA

Missionary Training College (MTC)-ah Bachelor of Missiology (B.Miss) zir duh tan dil theih a ni leh ta. Dilna Form leh Prospectus hi Rs 50/- in office hun chungin MTC Office-ah 16 October, 2023 atangin lak chhuah theih a ni e. Application Form hi MTC website: <https://www.mtc.edu.in>- ah download theih a ni bawk ang.

Dil thei chin : CI- XII pass chin
 Dil theih hun hnuhnung : 16 February, 2024 (Friday)
 Entrance Test : 19 March, 2024 (Tuesday); 9:30 A.M @ MTC
 Interview : 21 March, 2024 (Thursday); 10:30 A.M
 @ Synod Committee Room I

Sd/-
 (REV. DR. C. LALRAMCHHANA)
 Principal
 Ph No. 0389-2328525/9612164982

PI KÂPTHANMAWII (1962-2023) KAN THEN TA!

Pi Kâpthanmawii hi Pu Sapliantawna leh Pi Tuahtangi te fa 10 zínga a upa ber niin, ni 30.12.1962 khán Vanbawng khuaah a piang a. A láiah hming chu Hrángkâpliani a ni a; a pu (a nu nuṭâ) Ṭaukhuma sa kah theih chawia a hming hi sak a ni. A naupan lai aṭangin 'Hráng' tih a duh loh viau ṭhìn a, a puitlin hnuah 'Kâpthanmawii' tiin a hming hi a thlâk ta a ni.

Kum 1980-ah Pu Thangchuailova nèn an innei a, fa pahnih - Lalbiaktluangi W/o K. Lalmuankima, Falkland Veng leh Lalmangchhuana, Seling te an nei a; tû pahnih an nei bawk. Pu Thangchuailova nèn hian eng emaw harsatna avàngin an inṭhen a, kawppui nei lovin a a awm hlen ta a ni.

A naupan têt aṭanga Pathian thu ngaina tak a ni ṭhìn a, a ngaihven êm êm ṭhìn a ni. Hmeichhe naupang fel tak a nih tawh hnu hian Vanbawng khuaah thlarau lam harhna a thleng nasa êm êm a. Chu chuan nuai vein, mahni phâk tâwkin Pathian thu te sawiin, Pathianni tlaiah khaw dai hmun remchángah ṭhiante nèn fianrial ṭawngṭaina an hmang ho ṭhìn. A naupan têt aṭanga amaha Pathian thu awm ṭhìn khân a hun hnuhnung lamah Pathian rawngbàwl châkna a neihtír nasa êm êm a; Missionary-a chhuah hlàn a nghâkhlel hle ṭhìn.

Pathian páwl ṭhìn mi a ni a, Pathian fak leh chawimawi hi nuam a ti êm êm ṭhìn. A thawhpuite tána ṭawngṭai a uar hle a. A dam ṭhat loh hnu a ṭhiante rawngbáwla an chhuah te hian an tán nasa takin a ṭawngṭai ṭhìn. Tin, amah hi mi hlim thei tak, nuih heh tak, ṭhian ngaina tak, a bula awm nuam tak a ni. Fiamthu duh tak leh fiam dâwl tak a ni a, nunze zawi angreng tak a ni. Mi tumruh tak leh tuarchhel tak a ni.

November 2005 – June 2008 chhúngin Asha Bhavan (Beiseina In) Delhi-ah fahrahte zíngah rawngbáwlin a awm a. Hemi hnu hian Mizoramah lo hawin, July - December 2008 chhúngin Mission Foundation Movement (MFM)-ah Missionary Pre-Service Training a nei leh a. Heta a training

lai hian an rawngbàwlna tùra a tum bîk (focus) atán Arunachal Pradesh-a hnam pakhat, Monpa hnam a thlang a. An chanchin te zirin a hriat ang ang te tui takin a sawi chhâwng thìn.

Feb., 2009 ațangin Upa F. Lalremsiama, Khatla te chhúngin Missionary atán châwmin, Arunachal Pradesh-ah a kal a. Feb - June 2009 chhúng Thrizino Pastor Bial, Sakring-ah; July 2009 - Dec., 2010 chhúng Kararamu-ah; 2010-2011 chhúng Bomdila Pastor Bial, Saddle-ah te a awm a ni.

2012 kum tìrah Synod Mission Board hnuaiah Missionary-in Pasighat Pastor Bial, Bilat khuaah a thawk țan a. December 2012-ah Aditya Hospital, Dibrugarh-ah a chibáwm paihsak a ni a. Krismas leh kum thar chu a nau Assam Police, Lalngaihzela, Lumding hnênah a hmang a. 2013-ah Mizoramah lo chuang chhuakin, a zaina lam a dam chian loh avàngin Durtlang Hospital-ah enkawl a ni a.

August 2013 khán a hnathawhna hmun Madhuripathar Pastor Bialah a hna chhonzawm leh tùrin a chhuk leh ta a. A hnathawhna hmunah hian thaw-hah neiin, a insawisêl țan a. 2018 -ah Medica Hospital, Kolkata-ah inentírin an kal a, chuap Cancer a ni tih hriat chhuah a ni ta a. Aizawlah lo hawin, Zemabawk Cancer Hospital-ah Chemo vawi 20 zet a là a ni.

Cancer natna a neih tâk avàngin ni 12 January, 2021 khán Synod Mission Board chuan duhsak takin Masihi Sangati Kendra, Bawngkawnah a rawngbàwlna chhonzawm tùrin a dah ta a. Upper Republic Vengah in luahin a awm a. Theih tâwpa inenkawlin, țhat lam pan zêl tùra kan beisei laiin, ni 19 September, 2023 (Thawhlehi) zíng dár 4:05 khán Lalpa chhiahhlawh rinawm tak chuan Lalpa hnênah chatuana chàwl tawh tùrin min kalsan ta a ni.

Hemi ni vêk hian Rev. R. Lalhmingsanga, Secretary, Synod Mission Board chuan Upper Republic Veng Kohhran Hall-ah a vúi a, Kohhran mipuiin ui takin Krista Pasalțha chu an thlah liam ta a ni.

“A mi thianghlimte thihna chu Lalpa ngaihin hlu tak a ni.”

MEMBER THAR 2023

	Field	Hawn Kum	Jan-Sep 2023
I. HOME MISSION			
1	Home Mission North	1949	59
2	Home Mission South	1987	22
II. NORTH EAST REGION			
1	Arunachal 'E'	1991	61
2	Arunachal 'N'	2016	59
3	Arunachal 'W'	2001	93
4	Assam	2008	37
5	Barak Area	1975	117
6	Karbi Anglong	1989	121
7	Tripura	1986	675
III. CENTRAL REGION			
1	Delhi	1988	152
2	Jharkhand	2008	487
3	Calcutta	1988	892
4	Lucknow	1999	45
5	Nepal	2000	157
6	Odisha	2016	87
7	Patna	1999	204
8	Siliguri	1988	106
IV. FIELD PUITLING LO, HMA LÄKNA LIAN			
1	Masihi Sangati	1979	4172
2	Cambodia	2010	7
BELH KHAWM			7553

SYNOD MISSION CHOIR MEMBER TE
LEH
AIZAWL WEST - I AREA MASIHI SANGATI HRUAITUTE

KAN THEN TĀK, KRISTA PASALTHA

PI KĀPTHANMAWII, EVANGELIST (MSK)

A naupan têt aţanga Pathian thu ngaina tak a ni ðhìn a, a ngaihven êm êm ðhìn a ni. A naupan têt aţanga amaha Pathian thu awm ðhìn khân a hun hnuhnung lamah Pathian rawngbàwl chàkna a neih-tír nasa êm êm a; Missionary-a chhuah hlàn a nghâkhlel hle ðhìn. Pathian páwl ðhìn mi a ni a, Pathian fak leh chawimawi hi nuam a ti êm êm ðhìn. A thawhpuite tána ţawngţai a uar hle a. A dam that loh hnua a ðhiante rawngbáwl- a an chhuah te hian an tán nasa takin a ţawngţai ðhìn.

If not delivered please return to:
The Manager
Ramthar Chanchinbu
Synod Office, Aizawl, Mizoram
India. Pin-796001

To,

*Published by Rev. R. Lalthmingsanga and Printed at the Synod Press, Aizawl
on behalf of Ramthar Association, Aizawl, Mizoram. Copies - 37,600*